

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2019/13 van 3 juni 2019

betreffende

tekst	het voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie
roepnaam	(omzettingsdecreet belastinggeschillen)
datum	zoals definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3 mei 2019

De Vlaamse Toezichtcommissie (verder "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (verder: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (verder AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (verder "WVG");

Gelet op het verzoek om advies bij hoogdringendheid van mevrouw Lydia Peeters, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie ontvangen door de VTC op 8 april 2019;

Brengt op 3 juni 2019 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie (verder “de aanvrager”) verzocht op 8 april 2019 om het advies van de VTC over een het voorontwerp van decreet *houdende omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie*, (verder “het Ontwerp”), in het bijzonder de artikelen 5, §3 (op de hoogte brengen van buitenlandse autoriteit van de ontvangen klacht), artikel 5, §4 (inlichtingen door de betrokkene te verschaffen aan de bevoegde autoriteit), artikel 5, §3-§5 (de bevoegde autoriteit kan om informatie verzoeken), artikel 12, §2 (doorgifte informatie over de vooraanstaande onafhankelijke personen door Vlaamse Regering aan de Europese Commissie) en artikel 20 (openbaarmaking/publicatie van de adviezen).
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, §1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met dit decreet, dat een omzetting betreft van de richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie, wordt een geharmoniseerd en transparant kader gemaakt voor de regeling van belastinggeschillen. Dit doeltreffend en effectief kader voor de beslechting van zulke geschillen biedt voordelen aan alle belastingplichtigen. Deze verkrijgen immers rechtszekerheid wat op zijn beurt een vriendelijk klimaat voor investeringen creëert.
4. Concreet betreft het een versterking van de al bestaande beroepen die beschikbaar zijn om bilaterale belastingverdragen en het arbitrageverdrag van de Unie, meer bepaald bij verschillende interpretaties en toepassingen die tot dubbele belasting leiden, op een bindende wijze te beslechten. Het arbitrageverdrag van de Europese Unie wordt wel zonder voorwerp wanneer beroep wordt gedaan op dit decreet.
5. De te volgen procedure wordt opgedeeld in drie verschillende fases.
 - de eerste fase bestaat uit de bezwaarfase. Deze fase is vervat in de artikelen 5 en 8 van het ontwerp.
 - de tweede fase van onderling overleg is vervat in artikel 7 van het ontwerp.
 - de laatste fase is de arbitragefase. Deze is vervat in de artikelen 9 tot en met 18 van het ontwerp.
6. Tevens werd er rekening gehouden met een vermindering van administratieve lasten voor de natuurlijke personen, micro-ondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen. Deze zijn enkel gehouden om hun klacht (alsook de antwoorden op verzoek om aanvullende informatie en hun intrekking van klacht) te richten aan de bevoegde autoriteit waarvan de belanghebbende ingezetene is (en zijn dus ontheven van de verplichting om dit ook te doen aan de buitenlandse autoriteit).

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De voor advies voorgelegde artikelen van het ontwerp betreffen in de eerste plaats de belanghebbenden, met name de artikelen 5, §3, artikel 5, §4, artikel 5, §3-§5 en artikel 20. In de tweede plaats betreft het de persoonsgegevens van de ‘vooraanstaande onafhankelijke personen’ (artikel 12, §2). Hierbij worden hun persoonsgegevens verwerkt, met inbegrip van mededelingen, en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.
8. De VTC wijst erop dat ook artikel 11 de verwerking van hun persoonsgegevens impliceert, met name die van de ‘vooraanstaande onafhankelijke personen’ en dat de regeling in artikel 16 de verwerking van persoonsgegevens kan inhouden.

9. De federale Gegevensbeschermingsautoriteit heeft al een advies verleend over een voorontwerp voor de parallelle federale uitvoeringswet¹.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG – en voor sommige verwerkingen eventueel in artikel 10 AVG (zie randnummer 15) – en dat de in randnummer 12 opgesomde elementen in de regelgeving opgenomen worden².
11. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
12. De VTC onderlijnt in het bijzonder artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet- voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)⁴ of punt e)⁵ van de AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden:
- het doel van de verwerking;
 - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁶;
 - de betrokkenen;
 - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
 - de opslagperioden⁷;
 - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)⁸.
13. De VTC constateert alvast dat uit de tekst van het Ontwerp en de memorie van toelichting, wel kan afgeleid worden
- wat het doeleinde is van de vooropgestelde verwerkingen;
 - wie de betrokkenen zijn: de belanghebbenden zoals gedefinieerd in artikel 4, 5° en 'vooraanstaande onafhankelijke personen' zoals bedoeld in artikel 12;

¹ Advies nr. 79/2019 van 20 maart 2019 betreffende artikelen 13 en 18 van een voorontwerp van wet tot omzetting van de Richtlijn (EU)2017/1852 van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie (CO-A-2019-082).

² Minstens in de Memorie van Toelichting had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers inroepen. Voor dit besluit kan de nota aan de Vlaamse Regering verduidelijking brengen.

³ Zie DEGRAVE, E., *“L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

⁴ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁵ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

⁶ Zie artikel 5.1.c), AVG.

⁷ Zie ook artikel 5.1.e), AVG.

⁸ Als er male verantwoordelijken voor de verwerking zouden aangeduid worden, dient desgevallend ook rekening gehouden te worden met artikel 26 van de AVG, dat de verplichting oplegt om tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in een onderlinge contractuele regeling te voorzien waarin hun respectieve verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Het dient in elk geval voor elke verwerking duidelijk te zijn welke actor(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) optreden.

- aan wie de gegevens worden verstrekt: de buitenlandse autoriteit, de Europese Commissie, de raadgevende commissie en de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting) en het publiek (zie verder over de publicatie),
14. De andere aspecten die in randnummer 12 worden opgesomd, komen niet (bewaartermijnen) of slechts zeer impliciet aan bod komen (categorieën van gegevens – zie onderdeel 4 van dit advies en voldoende duidelijke aanwijzing van wie de verwerkingsverantwoordelijke is – zie onderdeel 3). Bijkomende aanvullingen en preciseringen dringen zich dan ook op. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is.
 15. De VTC wijst erop dat er mogelijk ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10, AVG, namelijk de gegevens vermeld in art 5, §4, 5° waarin verwezen wordt naar rechtszaken en rechterlijke beslissingen in de mate dat het om strafrechtelijke zaken zou gaan.
 16. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
 17. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.

3. Verantwoording

18. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
19. Het Ontwerp bevat over geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in het Ontwerp opgenomen. Het ligt voor de hand dat minstens de “bevoegde autoriteit” als dusdanig wordt aangewezen.
20. De AVG legt de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)⁹ op als ook het e-govdecreet van 18 juni 2008. Gezien de verschillende gegevensstromen en het feit dat de proportionaliteitstoets (zie onderdeel 4) nog grotendeels moet gebeuren, zou de tussenkomst (niet de aanstelling) van de **functionaris** voor de gegevensbescherming best verankerd worden in de regelgeving.

⁹ Voor richtlijnen hierover, zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/themadossier-functionaris-voor-gegevensbescherming>

- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna “CBPL”)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_04_2017_0.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp243rev01_nl.pdf)

21. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijke voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹⁰ al dan niet noodzakelijk is.

4. Minimale gegevensverwerking

22. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
23. De VTC merkt op dat door de aard van de dossiers een exacte bepaling van de categorieën van persoonsgegevens van de belanghebbenden die zullen verwerkt worden moeilijk kan zijn. Daarom is het van belang om een constant toezicht te houden op de proportionaliteit van de verwerkte gegevens. Dit kan met de hulp van de functionaris voor de gegevensbescherming.
24. De VTC stelt vast dat volgens artikel 5, §5 ook tijdens de procedure voor onderling overleg verdere verzoeken om informatie kunnen worden gedaan "als de bevoegde autoriteit dat nodig acht". De VTC geeft de voorkeur aan de term "**noodzakelijk**" voor zover het persoonsgegevens betreft. De term "noodzakelijk" wordt nu slechts vermeld voor wat de aanvullende informatie betreft in artikel 5, §4, 6°.
25. In artikel 16 van het Ontwerp (Hoofdstuk 13 inzake 'Inlichtingen, bewijsmiddelen en hoorzittingen') wordt onder andere expliciet de **doorgifte** geregeld van informatie door de bevoegde autoriteit aan de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting. Voor wat persoonsgegevens betreft zal rekening moeten gehouden worden met het nieuwe artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen in de publieke sector.
26. In artikel 20 van het Ontwerp wordt beschreven op welke wijze de eindbesluiten inzake de belastinggeschillen in kwestie moeten worden **gepubliceerd** en vervolgens doorgestuurd naar de Europese Commissie voor opname in een centraal register en online beschikbaarstelling:
- het eindbesluit kan integraal worden gepubliceerd indien de betrokken autoriteiten en alle belanghebbenden daarmee instemmen;
 - bij gebreke aan instemming, wordt een samenvatting van het eindbesluit gepubliceerd, houdende een beschrijving van het geschilpunt en het onderwerp, de datum, de betrokken belastbare tijdperken, de rechtsgrondslag, de bedrijfstak, een beknopte beschrijving van het uiteindelijke resultaat en een beschrijving van de gebruikte wijze van arbitrage. De belanghebbende kan ook verzoeken om in de samenvatting geen gegevens te publiceren die betrekking hebben op handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of op een fabrieks- of handelswerkwijze of die in strijd zijn met de openbare orde.
27. Lezing van de voorafgaande overwegingen bij Richtlijn (EU) 2017/1852, waarvan het Ontwerp een omzetting in Belgisch recht is, leert dat publicatie en het online toegankelijk maken van voormelde eindbesluiten transparantie moeten bevorderen en dus een controle op de wijze van besluitvorming (geen willekeur, behoorlijk gemotiveerd, ...) moeten mogelijk maken, evenals kennis en inzicht doen verwerven in de 'rechtspraak' inzake interpretatie en toepassing van overeenkomsten en verdragen tot het vermijden van dubbele belasting in de Europese Unie.
28. Aangezien het voorontwerp niet expliciet voorziet in een anonimisering of pseudonimisering van voormelde (samenvattingen van) eindbesluiten alvorens van de publicatie en online verspreiding ervan, kan een verwerking van persoonsgegevens niet worden uitgesloten.

¹⁰ Voor richtlijnen over, zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

29. De VTC sluit zich aan bij het vermelde advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit: het veelal met publicatie gepaard gaande doeleinde van 'controle en informatie' (zoals beschreven onder randnummer 27) heeft geen nood aan geïdentificeerde of identificeerbare bij het geschil betrokken partijen, derden of raadslieden. Door publicatie verliest de verwerkingsverantwoordelijke daarenboven controle over wat derden met deze informatie doen¹¹.
30. De verwerking van hun persoonsgegevens in het kader van de publicatie en het online ter beschikking stellen van eindbesluiten inzake voormelde Europese belastinggeschillen komt dan ook disproportioneel voor en dus in strijd met het principe van de minimale gegevensverwerking (artikel 5.1.c), AVG)¹².
31. De VTC adviseert dan ook in het Ontwerp uitdrukkelijk te voorzien dat de te publiceren (samenvattingen van) eindbesluiten voorafgaandelijk moeten worden ontdaan van de erin opgenomen rechtstreeks identificerende persoonsgegevens en aldus enkel volledig anonieme gegevens openbaar worden gemaakt¹³.
32. De VTC wijst er nogmaals op dat ook persoonsgegevens van de "vooraanstaande onafhankelijke personen" worden verwerkt. Het betreft dan delicate gegevens als bekwaamheid, deskundigheid en onafhankelijkheid en de mogelijke betwisting daarvan. Dezelfde opmerking kan hier gegeven worden als in randnummer 23.
33. Wat de **bewaartermijn** van de gegevens betreft:
Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
34. Zoals boven al vermeld, werd er geen bewaartermijn van verwerking van de persoonsgegevens bepaald.
35. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden te verwerken persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

5. Rechten van de betrokkenen en transparantie

36. De VTC neemt er akte van dat het Ontwerp geen afwijkingen op de **AVG-rechten** voorziet. Het is niet duidelijk of de algemene decretale bepaling inzake het invoeren van een afwijking, met name artikel 3.13.1.15, VCF¹⁴ op de hier voorgelegde procedure van toepassing is. Dit artikel bevat een standaardbepaling die werd met het AVGdecreet opgenomen in diverse Vlaamse regelgeving na de inwerkingtreding van de AVG en in die bepaling wordt onder meer het volgende gesteld:

"Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) kan de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie beslissen de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan wordt aan de voorwaarden, vermeld in het tweede tot en met het zesde lid.

¹¹ Gelet op de zich exponentieel ontwikkelende technologische mogelijkheden om (online) informatie te verzamelen en te koppelen en dus te gebruiken voor doeleinden die niet verenigbaar zijn met datgene waarvoor die informatie initieel werd verwerkt, is de federale Gegevensbeschermingsautoriteit van oordeel dat grote terughoudendheid bij de publicatie noodzakelijk is om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, waaronder persoonsgegevens, te waarborgen.

¹² Zie ook Aanbeveling nr. 03/2012 van 8 februari 2012 van de rechtsvoorganger van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit, de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke levenssfeer, met betrekking tot vonnissen- en/of arrestengegevensbanken die vrij of tegen vergoeding toegankelijk zijn voor derden (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_03_2012_0.pdf).

¹³ Het terzake door de Europese Commissie uitgewerkte standaardformulier lijkt zich hiertegen geenszins te verzetten.

¹⁴ De Vlaamse Codex Fiscaliteit.

[...] de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle, een onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden die daarmee verband houden, in het kader van de decretale en reglementaire opdrachten van de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie, op voorwaarde dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is of kan zijn dat de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet worden toegepast.”

37. De Autoriteit¹⁵ werd niet geraadpleegd bij de totstandkoming van het AVGdecreet, maar wel om advies gevraagd bij een Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dat gelijkaardige bepalingen bevat¹⁶.
38. De Autoriteit heeft onder andere kritiek op de te algemene toekenning van de bevoegdheid om te beslissen om de rechten en verplichtingen niet toe te passen en dus een “blanco cheque” te geven aan, in de context van dit advies, de “bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie” (dus zonder specificering van welke categorieën personeelsleden en zonder dat daar voldoende waarborgen tegenover staan). Bovendien bekritiseert de Autoriteit de formulering waarbij de rechten van de betrokkene “niet worden toegepast” (hier “niet toe te passen”) terwijl enkel een beperking van de reikwijdte mogelijk is volgens de AVG. De VTC sluit zich aan bij deze opmerkingen en verwijst naar het volledige advies van de Autoriteit.
39. De VTC stelt anderzijds vast dat in het Ontwerp de door de AVG **verplichte vermeldingen** niet zijn opgenomen.
40. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
41. De VTC is van oordeel dat het Ontwerp dient aangevuld te worden met de verplichte vermeldingen, zoals vermeld in randnummer 40, zodat het voor de betrokkenen duidelijk is tot wie hij zich moet richten voor de uitoefening van zijn rechten.

6. Beveiligingsmaatregelen

42. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
43. De VTC wijst er op dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn, het mogelijk delicate gegevens betreft en de gegevens bovendien worden meegegeed aan instanties in andere lidstaten, om een bijzondere aandacht vraagt inzake informatieveiligheid.
44. Artikel 32 AVG wijst in dit verband op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
 - de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;

¹⁵ De VTC evenmin.

¹⁶ [Advies nr. 88/2018 van 26 september 2018](#) betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende aanpassing van de besluiten van de Vlaamse Regering aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (CO-A-2018-079)

- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
45. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁷ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁸ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁹ en een logging van de toegangen zodat men kan controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens en waarom.
46. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken diensten expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren²⁰.

III. BESLUIT

47. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de correcte rechtsgrond aangeven eventueel in de Memorie van Toelichting (randnummer 10);
 - alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen (randnummers 12 e.v.);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 5);
 - aangeven of artikel 3.13.1.15, VCF van toepassing is (luik 5);
 - uitdrukkelijk voorzien dat de te publiceren (samenvattingen van) voormelde eindbesluiten voorafgaandelijk moeten worden ontdaan van de erin opgenomen rechtstreeks identificerende persoonsgegevens zodat enkel volledig anonieme gegevens openbaar worden gemaakt (zie randnummers 26 e.v.).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Hans
Graux
(Signature
)

Digitaal
ondertekend door
Hans Graux
(Signature)
Datum: 2019.06.05
12:29:14 +02'00'

¹⁷ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

¹⁸ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0
(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

¹⁹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²⁰ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.